

Волинський національний університет ім. Лесі Українки
Бібліотека

**Розвиток психологічної ресурсності осіб літнього віку
засобами арт-терапії**

Бібліографічний список літератури

Луцьк – 2025

УДК 159.9(01)

Р 64

Розвиток психологічної ресурсності осіб літнього віку засобами арт-терапії
[Електронний ресурс] : бібліогр. список літ. / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки,
Бібліотека ; уклад. Л. Бондар. – Електрон. текст. дані. – Луцьк, 2025. – 42 назви.

Рекомендована бібліографічна інформація знайомить із арт-
терапевтичними техніками в роботі із геронтопсихологічною групою клієнтів.

Рекомендовані джерела:

1. Андрейчин С. Арт-терапія у роботі практичного психолога / С. Андрейчин // Педагогічний пошук : наук.-метод. вісн. / Упр. освіти і науки Волин. облдержадмін., Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти ; [редкол. : Г. С. Маслай та ін.]. – Луцьк, 2006. – № 1. – С. 67–68.

37(477.82)

П 24

2. Андрейчин С. Р. Система впровадження арт-методів у роботу практичного психолога / С. Р. Андрейчин // Практична психологія та соціальна робота. – 2009. – № 5. – С. 13–19.

3. Балдинюк О. Соціальна робота в закладах пенітенціарної системи / О. Балдинюк // Ввічливість. Humanitas. – 2021. – № 3. – С. 10–16. – Бібліогр.: 11 назв.

4. Березіна О. О. Індивідуально-психологічні чинники особистісного розвитку в періоді геронтогенезу : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Березіна О. О. ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2012. – 20 с.

19.00.07/88

Б 48

5. Богдан Т. В. Особливості пізнавальних процесів у людей похилого віку / Т. В. Богдан // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія. – Ужгород, 2022. – Вип. 4. – С. 33–36. DOI: <https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2021.4.6>

6. Бондар К. М. Вплив арт-терапії на психоемоційний стан осіб поважного віку / К. М. Бондар, О. А. Чарієва // Вісник Донецького національного університету імені Василя Стуса. Серія: Психологічні науки. – 2023. – № 10. – С. 15–19. DOI: [https://doi.org/10.31558/2786-8745.2023.1\(2\).2](https://doi.org/10.31558/2786-8745.2023.1(2).2)

7. Бореичук І. О. Умови використання арт-терапевтичних технік в роботі із геронтопсихологічною групою клієнтів [Електронний ресурс] / І. О. Бореичук, Р. В. Євдокимов // Психологія: реальність і перспективи : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2015. – Вип. 4. – С. 36–40. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/prp_2015_4_12 (дата звернення: 24.07.2025). – Назва з екрана.

8. Вознесенська О. Л. Арт-терапія як засіб психо-соціального відновлення особистості [Електронний ресурс] / О. Л. Вознесенська // Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки. – 2015. – № 4. – С. 28–34. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apspp_2015_4_7 (дата звернення: 24.07.2025). – Назва з екрана.

9. Горецька О. В. Методи реабілітації та психотерапії у роботі з літніми людьми [Електронний ресурс] / О. Горецька // Актуальні прикладні та практичні проблеми психолого-педагогічної науки : зб. наук. робіт II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Бердянськ, Україна, 29–30 листоп. 2017 р.). – Бердянськ, 2017. – С. 111–117. – Режим доступу: <https://dspace.bdpu.org.ua/handle/123456789/2125> (дата звернення: 24.07.2025). – Назва з екрана.

10. Гриник І. Психологічні особливості задоволеності життям людей похилого віку / І. Гриник // Проблеми гуманітарних наук. Серія: Психологія. – Київ, 2019. – № 45. – С. 52–62. DOI: <https://doi.org/10.24919/2312-8437.45.197004>

11. Гусак І. М. Активізація творчого потенціалу особистості у постпрофесійний період життя засобами арт-терапії [Електронний ресурс] / І. М. Гусак, О. В. Петрунько // Держава, регіони, підприємництво: інформаційні, суспільно-правові, соціально-економічні аспекти розвитку : матеріали наук.-практ. конф. (20 листоп. 2020 р.). – Київ, 2020. – Ч. 2. – С. 33–35. – Режим доступу: <https://conf.krok.edu.ua/SRE/SRE2020/paper/view/10> (дата звернення: 24.07.2025). – Назва з екрана.

12. Денисюк О. М. Соціальна підтримка осіб похилого віку засобами арт-практик [Електронний ресурс] / О. М. Денисюк // Студентський науковий вимір соціально-педагогічних проблем сьогодення: зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф.(14 трав. 2019 р., м. Ніжин) / за заг. ред. О. В. Лісовця. – Ніжин, 2019. – С. 18–20. – Режим доступу: https://elib.bspu.by/bitstream/doc/47216/1/zbinnik_materialiv_14.05.19_watermark.pdf (дата звернення: 24.07.2025). – Назва з екрана.

13. Домешкіна В. В. Психологічна ресурсність особистості в контексті копінг-поведінки чоловіків та жінок похилого віку [Електронний ресурс] / В. В. Домешкіна // Гендерна політика очима української молоді : матеріали підсумк. конф. XI Регіон. конкурсу молодих вчених, Харків, 24 жовт. 2017 р. / [за заг. ред. Н. В. Бібік, Г. Г. Фесенко] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків, 2018. – С. 66–71. – Режим доступу: https://eprints.kname.edu.ua/48603/1/ilovepdf_com-66-71.pdf (дата звернення: 23.07.2025). – Назва з екрана.

14. Драб Я. М. Особливості соціалізації та самореалізації людей похилого віку [Електронний ресурс] / Я. М. Драб // Neuronews. – 2016. – № 2/1. – С. 14–19. – Режим доступу: <http://neuronews.com.ua> (дата звернення: 24.07.2025). – Назва з екрана.

15. Євдокимова Д. О. Використання арт-терапії для зниження рівня тривожності [Електронний ресурс] / Д. О. Євдокимова // Вісник : [збірник] / Київ. ін-т бізнесу і технологій ; [відп. за вип.: Р. О. Язиніна, Л. В. Терехова]. – Київ, 2018. – Вип. 2. – С. 14–15. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkib_2018_2_9 (дата звернення: 24.07.2025). – Назва з екрана.

16. Ільченко І. С. Арт-терапія [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студентів / І. С. Ільченко. – Умань : Візаві, 2013. – 150 с. – Режим доступу: <https://dspace.udpu.edu.ua/handle/6789/2195> (дата звернення: 10.06.2025). – Назва з екрана.

17. Ісаєнко А. А. Арт-терапія як засіб соціальної адаптації людей похилого віку в умовах інформаційного суспільства [Електронний ресурс] / А. А. Ісаєнко // Інноваційний розвиток і транскордонна безпека: економічні, екологічні, правові та соціогуманітарні аспекти : III міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. студентів і молодих учених, 16 груд. 2014 р. – Чернігів, 2014. – С. 231–233. – Режим доступу: https://stu.cn.ua/wp-content/uploads/2021/04/zbirnik_internet_conf.pdf (дата звернення: 24.07.2025). – Назва з екрана.

18. Карпінська О. М. Постакеологічні ресурси особистості похилого віку : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Карпінська О. М. ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2017. – 20 с.

19.00.01/88

К 26

19. Ключок О. Арт-терапія як засіб соціальної підтримки людей похилого віку / О. Ключок // Актуальні питання у сучасній науці. – 2024. – № 7. – С. 685–695. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-7\(25\)-685-697](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-7(25)-685-697)

20. Колпакчи О. С. Арт-терапія [Електронний ресурс] : курс лекцій / О. С. Колпакчи. – Київ : Цент учб. літ., 2018. – 288 с. – Режим доступу: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi56/0042119.pdf> (дата звернення: 09.06.2025). – Назва з екрана.

21. Кулик М. Л. Музикотерапія як метод регуляції психоемоційного стану у кризові періоди людей похилого віку / М. Л. Кулик // Кризи життєвого простору особистості, сім'ї та соціальних інституцій : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (з міжнар. участю), 15–17 лют. 2013 р. / М-во освіти і науки, молоді та спорту України [та ін.]. – Полтава, 2013. – С. 80–86. – Бібліогр.: с. 85–86.

88.5

К 82

22. Кухта М. Люди похилого віку очима експертів: труднощі та шляхи подолання життєвих негараздів / М. Кухта // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2015. – № 4. – С. 119–132.

23. Магдисюк Л. І. Арт-терапевтичний підхід в роботі практичного психолога зі страхом майбутнього в осіб похилого віку [Електронний ресурс] / Л. І. Магдисюк, О. М. Хлівна, Т. І. Дучимівська // Психолого-педагогічна допомога особистості засобами арттерапії : міжнар. колект. монографія / за заг. ред. Т. А. Ткачук, Н. О. Бочаріна. – Переяслав, 2020. – С. 160–173. – Режим доступу: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/19062> (дата звернення: 10.06.2025). – Назва з екрана.

24. Маркграф І. М. Арт-терапія, як засіб «соціального лікування» / І. М. Маркграф, Н. В. Дяченко // Соціальний захист. – 2013. – № 11. – С. 34–37.

25. Михальська С. А. Психологічні особливості людей похилого віку [Електронний ресурс] / С. А. Михальська // Проблеми сучасної психології : зб. наук. пр. – Одеса, 2014. – Вип. 23. – С. 425–434. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pspl_2014_23_39 (дата звернення: 16.12.2024). – Назва з екрана.

26. Мушкевич М. І. Основи психотерапії [Електронний ресурс] : навч. посіб. / М. І. Мушкевич, С. Є. Чагарна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк : Вежа-Друк, 2017. – 420 с – Режим доступу: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/13447> (дата звернення: 10.06.2025). – Назва з екрана.

27. Панченко А. Ю. Використання арт-терапії у соціальній роботі з людьми похилого віку [Електронний ресурс] / А. Ю. Панченко // Юність науки – 2018: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства : зб. тез Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів і молодих вчених (м. Чернігів, 11–12 квіт. 2018 р.) : у 2-х ч. – Чернігів, 2018. – Ч. 2. – С. 60–61. – Режим доступу: <https://stu.cn.ua/wp-content/uploads/2021/04/yn18-t1.pdf> (дата звернення: 10.06.2025). – Назва з екрана.

28. Погребна Л. Психологічні особливості життя людей похилого віку / Л. Погребна // Педагогіка толерантності. – 2012. – № 2. – С. 55–62.

29. Поліщук З. Особливості життєстійкості людей похилого віку: теоретичний огляд досліджень [Електронний ресурс] / З. Поліщук, Н. Коструба // Соціальна адаптація особистості в сучасному суспільстві, ортобіоз та паліативна допомога із циклу: Психологічні складові сталого розвитку суспільства: пошук психологічного обґрунтування на виклики сучасності : матеріали ІХ наук.-практ. інтернет-конф. (з міжнар. участю) (28 листоп. – 02 груд. 2022 р.) / за заг. ред. Т. І. Дучимінської [та ін.]. – Луцьк, 2022. – С. 32–35. – Режим доступу: <https://www.inforum.in.ua/docs/202212150212307.pdf#page=32> (дата звернення: 24.07.2025). – Назва з екрана.

30. Просандєєва Л. Специфіка самоцінності літніх людей / Л. Просандєєва // Соціальна психологія. – 2008. – № 3. – С. 171–179. – Бібліогр.: 23 назви.

31. Розуміння та інтерпретація життєвого досвіду як чинник розвитку особистості : монографія / НАПН України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка, ; за ред. Н. В. Черелевої. – Київ : Імекс-ЛТД, 2013. – 276 с.

88.37

Р 65

32. Савчин М. В. Вікова психологія : навч. посіб. / М. В. Савчин, Л. П. Василенко ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України. – 2-е вид., допов. – Київ : Академвидав, 2011. – 384 с.

88.37я73

С 13

33. Складенко В. О. Взаємозв'язок психологічної ресурсності та цінностей особистості дорослого віку [Електронний ресурс] / В. О. Складенко // Психологічна допомога в Україні: проблеми підготовки та професійної діяльності фахівців : матеріали наук.-практ. конф., 1 листоп. 2024 р. – Київ, 2024. – С. 164–166. – Режим доступу: <https://surl.li/tvavex> (дата звернення: 24.07.2025). – Назва з екрана.

34. Скляренко В. О. Роль цінностей у формуванні психологічної ресурсності [Електронний ресурс] / В. О. Скляренко // Молодь у сучасній психології : зб. матеріалів конф. / за ред. С. Б. Кузікової, А. В. Вертея. – Суми, 2024. – С. 138–139. – Режим доступу: https://sspu.edu.ua/images/2024/docs/nauka/konf/molod_u_suchasniy_psihologiyi_zbir_nik_materialiv_k_7382b.pdf (дата звернення: 24.07.2025). – Назва з екрана.

35. Скорик Т. В. Ізотерапія як вид арт-терапевтичної роботи з людьми похилого віку [Електронний ресурс] / Т. В. Скорик, Т. О. Корогод, А. А. Ісаєнко // Проблеми соціальної роботи: філософія, психологія, соціологія. – 2015. – № 2. – С. 72–77. – Режим доступу: http://journals.stu.cn.ua/problem_y_sotsialnoyi_roboty/article/view/50728 (дата звернення: 24.07.2025). – Назва з екрана.

36. Сущенко О. Арт-терапія – важливий елемент соціальної адаптації / О. Сущенко // Соціальний захист. – 2010. – № 7. – С. 40–41.

37. Терлецька Л. Г. Психологія здоров'я: арт-терапевтичні технології : навч. посіб. / Л. Г. Терлецька. – Київ : Київ. ун-т, 2015. – 120 с.

88.48я73

Т 35

38. Токарева Н. Ставлення до старості осіб старшого вікового періоду: кроскультурний аспект / Н. Токарева, А. Коллі-Шамне // Психологія: реальність і перспективи : зб. наук. пр. – Рівне, 2021. – Вип. 17. – С. 5–12. DOI: <https://doi.org/10.35619/praprv.v1i17.246>

39. Усова О. В. Основи геронтології : конспект лекцій : навч. посіб. / О. В. Усова. – Луцьк, 2013. – 112 с.

28.03я73

У 76

40. Штепа О. С. Особливості психологічної ресурсності осіб зрілого віку [Електронний ресурс] / О. С. Штепа // Вісник Львівського університету. Серія: Філософські науки. – Львів, Львів, 2012. – Вип. 15. – С. 322–329. – Режим

доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnu_philos_2012_15_40 (дата звернення: 24.07.2025). – Назва з екрана.

41. Штепа О. Психологічна ресурсність як критерій індивідуального здоров'я / О. Штепа // Проблеми сучасної психології : зб. наук. пр. – Одеса, 2016. – Вип. 32. – С. 572–585.

42. Штепа О. Функціональна значущість психологічної ресурсності у структурі особистісного потенціалу / О. Штепа // Проблеми сучасної психології : зб. наук. пр. – Одеса, 2015. – Вип. 29. – С. 765–778.